Ceza Bölümü 2010/36 E., 2010/36 K.

"İçtihat Metni"

Davacı

: K.H.

Sanıklar

: 1- G. E.

2- M. Ç.

3- H. İ. Ö.

O L A Y

: TCSG -2 Bot Komutanlığı emrinde görevli sanıklar SG Sey. Kd. Bçvş. G. E.'nin bot komutanı, SG Mot. Kd. Bçvş. M. Ç.'ın başçarkçı ve Mot. Uzm. Çvş. H. İ. Ö.'ın motorcu uzman çavuş olarak 8.7.2007 günü, sahil güvenlik görevi icra etmeleri emri üzerine, bu görev sırasında, Orhaniye-Marmaris bölgesinde Blue Way isimli gezi teknesinde oturdukları, resmi sıfatlarına uygun olmayacak şekilde sohbet ettikleri ve alkollü içki içtikleri, teknik açıdan emniyetli olarak sevk ve idare imkanının olmamasına rağmen sanık G. E.'nin komutasında alkollü olarak sahil güvenlik görevine devam ettikleri, aynı gün yapılan tetkiklerde her üç sanığın da alkollü olduklarının tespit edildiği, Orhaniye/Kızkumu'ndaki su sporları merkezlerinin sportif faaliyet izin belgelerinin olup olmadığının Temmuz 2007 tarihinden önce kontrol edilmesi gerekirken edilmediği, sonradan yapılan kontrol ve denetlemelerde bahse konu merkezlerin izin belgelerinin olmadığının anlaşıldığı, Blue Way isimli gezi teknesinin 4922 sayılı Denizde Can ve Mal Emniyeti Kanununa aykırılık teşkil eden eksikliklerinin zamanında tespit edilmediği, böylece, sanıkların emre itaatsizlikte ısrar, trafik güvenliğini tehlikeye sokmak, görevi ihmal suçlarını işledikleri ileri sürülerek, sanıkların eylemlerine uyan 1632 sayılı Askeri Ceza Kanunu'nun 87/1, sanık Gökhan Elçi'nin ayrıca eylemine uyan aynı Yasa'nın 144. maddesi atfıyla 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 257/2 ve 179/3. maddeleri uyarınca cezalandırılmaları istemiyle Güney Deniz Saha Komutanlığı Askeri Savcılığı'nın 11.6.2008 gün ve E: 2008/87, K: 2008/267 sayılı iddianamesiyle kamu davası açılmıştır.

o

GÜNEY DENİZ SAHA KOMUTANLIĞI ASKERİ MAHKEMESİ: 24.6.2008 gün ve E:2008/757, K:2008/304 sayıyla, sanıklardan Gökhan Elçi hakkında trafik güvenliğini tehlikeye sokmak suçunun disiplin tecavüzü kapsamında kaldığı açıklanarak evrakın ayrılmasına ve ceza verilmek hususunun takdiri için Sahil Güvenlik Marmaris Grup Komutanlığına gönderilmesine, sanıkların yüklenen diğer eylemleri 2692 sayılı Yasa'da belirtilen idari görevleri sırasında işledikleri ileri sürüldüğünden, emre itaatsizlikte ısrar ve görevi ihmal suçlarının birlikte Türk Ceza Kanunu'nda düzenlenen görevi kötüye kullanmak suçunu oluşturacağı ve aynı Yasa uyarınca sanıkları yargılama görevinin adli yargı yerine ait olduğu gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiş, temyiz edilmeyen karar kesinleşerek, dava dosyası, Marmaris 2. Asliye Ceza Mahkemesi'ne gönderilmiştir.

o

MARMARİS 2. ASLİYE CEZA MAHKEMESİ: 31.3.2009 gün ve E: 2009/37, K:2009/239 sayıyla, asker kişi sanıkları, askerlik hizmet ve görevleriyle ilgili olarak işledikleri ileri sürülen ve emre itaatsizlikte ısrar suçunu oluşturabileceği anlaşılan eylem nedeniyle yargılama görevinin askeri yargı yerine ait olduğu gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiş, kararın temyiz edilmeyerek kesinleşmesi üzerine, dava dosyası, Marmaris Cumhuriyet Başsavcılığı'nca, Mahkememize gönderilmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE: Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümünün, Ahmet AKYALÇIN'ın Başkanlığında, Üyeler; Ali Cengiz ÖZBEK, Ramazan ÖZKEPİR, Ahmet DURU, Hasan DENGİZ, Bilgin AK, Y. Sezai KARAA'nın, katılımlarıyla yapılan 05.07.2010 günlü toplantısında;

I-İLK İNCELEME: Yapılan incelemede, usule ilişkin işlemlerde 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş Ve İşleyişi Hakkında Kanun'da belirtilen süre ve biçim yönünden bir eksiklik görülmediği, askeri ve adli yargı yerleri arasında Yasa'nın 14. maddesinde öngörüldüğü biçimde olumsuz görev uyuşmazlığı doğduğu anlaşıldığından, esasın incelenmesine oybirliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hakim G. Fatma BÜYÜKEREN'in, davanın çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu yolundaki raporu ve dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Dr. İlknur ALTUNTAŞ'ın adli yargı, Askeri Yargıtay Başsavcı Yardımcısı Ercan ÇOBAN'ın davanın çözümünün adli yargı yerinin görev alanına girdiğine ilişkin yazılı ve sözlü açıklamaları dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

353 sayılı Askeri Mahkemeler Kuruluşu Ve Yargılama Usulü Kanunu'nun "Askeri Mahkemelerin Görevleri" başlığı altında düzenlenen İkinci Bölümünde yer alan "Genel Görev" başlıklı 9. maddesinde; "Askeri Mahkemeler Kanunlarda aksi yazılı olmadıkça asker kişilerin askeri olan suçları ile bunların asker kişiler aleyhine veya askeri mahallerde yahut askerlik hizmet ve görevleri ile ilgili olarak işledikleri suçlara ait davalara bakmakla görevlidirler" denilmektedir.

"Askeri suç" ise, öğretide ve uygulamada;

a) Unsurları ve cezalarının tamamı Askeri Ceza Kanunu'nda yazılı olan, başka bir anlatımla, Askeri Ceza Kanunu dışında hiçbir ceza yasası ile cezalandırılmayan suçlar,

b) Unsurları kısmen Askeri Ceza Kanunu'nda kısmen diğer ceza yasalarında gösterilen suçlar,

c) Türk Ceza Kanunu'na atıf suretiyle askeri suç haline dönüştürülen suçlar, olmak üzere üç grupta mütalaa edilmektedir.

2692 sayılı Sahil Güvenlik Komutanlığı Kanunu'nun "Yargılama" başlığı altında düzenlenen 21. maddesinde, "Sahil Güvenlik Komutanlığı personelinin:

a)Disiplin yolu ile cezalandırılmaları, kendi yetkili amirlerine aittir.

b)İşledikleri disiplin suçlarından dolayı haklarında 477 sayılı Disiplin Mahkemeleri Kuruluşu ve Yargılama Usulü Kanunu hükümleri

uygulanır.

c)Askeri suçları ile bunların asker kişiler aleyhine veya askeri mahallerde yahut askerlik hizmet ve görevleri ile ilgili olarak işledikleri suçlarından dolayı haklarında 353 sayılı Askeri Mahkemeler Kuruluşu ve Yargılama Usulü Kanununa göre işlem yapılır.

d)Askeri mahaller dışında;

İdari hizmet ve görevlerinden doğan veya bu tür hizmet ve görevi yaparken işledikleri suçlardan dolayı haklarında Memurin Muhakemat-ı Hakkında Kanun ile 15/5/1930 tarih ve 1609 sayılı Bazı Cürümlerden Dolayı Memurlar ve Şerikleri Hakkında Takip ve Muhakeme Usulüne Dair Kanun hükümlerine göre merkez memurlarına uygulanan esaslar uyarınca işlem yapılır.

Adli hizmet ve görevlerine ilişkin suçlarında doğrudan doğruya Cumhuriyet Savcılığınca takibat yapılır. Ancak birlik komutanlarının adli hizmet ve görevlerine ilişkin suçları nedeniyle haklarında hakimlerin görevlerinden dolayı tabi oldukları yargılama usulleri uygulanır.

Ceza ve Yargılama Usulü Kanunu yönünden Sahil Güvenlik Komutanlığının üsleri, yerleşme yerleri, yüzer ve uçar birlikleri askeri mahal; her türlü araç, gereç ve silahları askeri araç ve harp malzemesi sayılır" denilmekte, aynı Kanun'un "Görevler" başlığı altında düzenlenen 4. maddesinde, 10.6.1946 tarih ve 4922 sayılı Denizde Can ve Mal Koruma

Hakkında Kanuna aykırı eylemleri önlemek, izlemek, suçluları yakalamak, gerekli işlemleri yapmak, yakalanan kişi ve suç vasıtalarını yetkili makamlara teslim etmek Sahil Güvenlik Komutanlığının görevleri arasında sayılmaktadır.

Sahil Güvenlik Komutanlığının İdari ve Adli Görevlerine İlişkin Tüzük'ün "Liman sınırları dışındaki idari görevler " başlığı altında düzenlenen 3. maddesinde, "Sahil Güvenlik Komutanlığının liman sınırları dışındaki idari görevleri aşağıda gösterilmiştir.

A- …

……..

B- …

……..

C-Türkiye kıyılarında ve karasularında seyreden deniz araçlarının yolculuğa izin, yola elverişlilik ve tonilato belgelerini, taşınan yolcu sayısının yola elverişlilik belgesindeki kayıtlara uygun olup olmadığını, bordalarında yükleme markası bulunup bulunmadığını, yükleme çizgilerinde gösterilen veya yönetmeliğinde öngörülenden çok yük taşıyıp taşımadığını, tehlikeli eşyanın taşınmasına ilişkin kurallara uyulup uyulmadığını, denizde çatışmayı önlemek için bulundurulması gerekli fener ve işaretlerin bulundurulup bulundurulmadığını denetlemek, çatışmalarda ve başka gemilerden imdat işareti alındığında tehlikede bulunanların yardımına gitme zorunluluğuna uyulmasını sağlamak, gerektiğinde bu durumları ilgili makamlara bildirmek" hükmü yer almakta, "Komutanlığın Adli Görevleri ve Çeşitli Hükümler" başlığı altında düzenlenen 4. maddesinde ise, "Sahil Güvenlik Komutanlığının adli görevleri şunlardır:

A- Bu Tüzüğün 2 nci ve 3 üncü maddelerinde belirtilen görev ve hizmetlerin yerine getirilmesi sırasında yasalarda suç sayılan eylemlere rastlanılması halinde bunlarla ilgili olarak, tutanak tutmak, delilleri saptamak, toplamak ve saklamak, sanıkları gözaltına almak, sanıkları ve suç araçlarını yetkili makamlara teslim etmek, suçun denizde başlayıp karada devam etmesi ya da suçluların karaya geçmesi hallerinde, yetkili güvenlik kuvvet olaya el koyuncaya kadar, suç delillerinin kaybolmasını ve suçluların kaçmasını önlemek amacıyla karada da bu yetkileri kullanmak ve durumu en kısa sürede yerel mülkiye amirliğine bildirmek;" denilmektedir.

Yasal düzenlemeler gözetilerek dosyanın incelenmesinden, asker kişi sanıkların suç tarihinde görevlerinin, Türkiye kıyılarında ve karasularında seyreden gemilerin yolculuk için gerekli belgelerinin bulunup bulunmadığının kontrolleri ile denetimlerini yapmak olduğu, bu görevin ise Sahil Güvenlik Personelinin idari görevleri arasında bulunduğu sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, askeri suç olmayan, asker kişiler aleyhine veya askeri mahallerde yahut askerlik hizmet ve görevleri ile ilgili olarak işlenmediği de anlaşılan suçlar nedeniyle asker kişi sanıklar hakkında açılan davanın adli yargı yerinde görülmesi ve Marmaris 2. Asliye Ceza Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

SONUÇ: Davanın çözümünde ADLİ YARGI yerinin görevli olduğuna, bu nedenle Marmaris 2. Asliye Ceza Mahkemesi'nin 31.3.2009 gün ve E:2009/37, K:2009/239 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA, 05.07.2010 gününde OYBİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.